

Bijlage Communicatie- en implementatieplan

Het communicatie- en implementatieplan bij deze richtlijn is een belangrijk hulpmiddel om effectief de aanbevelingen uit deze richtlijn te implementeren voor de verschillende disciplines.

Bevorderen van het toepassen van de richtlijn in de praktijk begint met communicatie: een brede bekendmaking en verspreiding van de richtlijn. Bij verdere implementatie gaat het om gerichte interventies per beroepsgroep. Dit om te bevorderen dat zorgverleners de nieuwe kennis en kunde opnemen in hun routines van de palliatieve zorgpraktijk, inclusief borging daarvan. Als onderdeel van elke richtlijn stelt IKNL samen met de richtlijnwerkgroep een implementatieplan op. Activiteiten en interventies voor verspreiding en implementatie vinden zowel op landelijk als regionaal niveau plaats. Deze kunnen eventueel ook op maat gemaakt worden per instelling of specialisme. Informatie hierover is te vinden op www.palliaweb.nl/onderwijs-en-opleiden-palliatieve-zorg. IKNL werkt als lidorganisatie van PZNL (de coöperatie Palliatieve Zorg Nederland) samen met andere partijen om opleidingen en trainingsmaterialen te ontwikkelen die aansluiten bij en toepasbaar zijn in de praktijk.

Doel en doelgroep

Hoofddoel

Het toegankelijk maken van actuele en betrouwbare kennis en informatie over de richtlijn Hik in de palliatieve fase voor zorgverleners, patiënten en naasten.

Subdoelen

Kennis

Zorgverleners (generalisten, specialisten en apothekers) weten:

- dat er een herziene richtlijn Hik in de palliatieve fase is en waar ze die kunnen vinden;
- wanneer en hoe de richtlijn Hik in de palliatieve fase wordt toegepast;
- wat de richtlijn Hik in de palliatieve fase inhoudt en wat de belangrijkste wijzigingen zijn.

Patiënten en naasten:

- weten dat hun zorgverlener werkt volgens de richtlijn Hik in de palliatieve fase en daardoor de best mogelijk zorg geeft;
- zijn zich bewust dat zij het gesprek kunnen aangaan over palliatieve zorg met hun zorgverlener. Zij weten welke onderwerpen zij hierbij met de zorgverlener kunnen bespreken.

Houding

Zorgverleners ervaren:

- dat de herziene richtlijn aansluit op de in de praktijk ervaren knelpunten en gebaseerd is op de laatste evidence;
- dat het volgen van de richtlijn de zorgverlener ondersteunt bij de voorlichting, besluitvorming en toepassing van palliatieve zorg bij patiënten met hik.

Patiënten en naasten ervaren de meerwaarde van het tijdig in gesprek gaan met de zorgverlener over palliatieve zorg.

Gedrag

Zorgverleners:

- raadplegen de richtlijn wanneer zij vragen hebben rondom de palliatieve zorg bij patiënten met hik;
- hebben aandacht voor hik bij patiënten in de palliatieve fase;
- bespreken tijdig wensen, behoeften en behandelmogelijkheden met de patiënt en diens naasten.

Patiënten en diens naasten:

- gaan tijdig in gesprek met de zorgverlener(s) over de wensen en behoeften rondom kwaliteit van leven en kwaliteit van sterven;
- stellen gerichte vragen over palliatieve zorg bij hik aan de zorgverlener.

Doelgroepen

Deze richtlijn is bestemd voor alle zorgverleners die betrokken zijn bij de zorg voor mensen in de palliatieve fase met hik, waaronder huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde, medisch specialisten, apothekers, verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en physician assistants.

De belangrijkste communicatiedoelgroepen zijn:

1. Generalisten, zoals: verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten, huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde, medisch specialisten, physician assistants. Medisch specialisten betrokken bij de werkgroep zijn internisten en MDL-artsen.
2. In palliatieve zorg gespecialiseerde zorgverleners: kaderartsen en verpleegkundig specialisten palliatieve zorg, hospiceverpleegkundigen, consultants palliatieve zorg.
3. Apothekers
4. Patiënten en naasten

Vernieuwingen

De belangrijkste vernieuwingen van de richtlijn zijn:

- Algemeen:
  - Evidence-based richtlijnen
  - Opgesteld door gemandateerde leden uit relevante verenigingen
  - Te vinden in de Richtlijnendatabase
  - Richtlijnen zijn overzichtelijker

De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- Nadruk en onderbouwing frenicusblokkade
- Keuze uit 3 gespecificeerde middelen (medicamenteuze behandeling)

Strategie

Zoals zichtbaar wordt in de communicatiedoelen zijn er twee sporen in de communicatie: richting zorgprofessionals en richting patiënten en naasten. Deze twee sporen trekken we door in de communicatiestrategie.

We gaan **zorgprofessionals informeren en faciliteren**. We geven ze de tools om de zorg voor hun patiënt conform de geldende inzichten uit te voeren. We bieden praktische voorbeelden hoe de richtlijn bijdraagt aan betere palliatieve zorg en op welke wijze je palliatieve zorg onderdeel maakt van het tijdige gesprek met patiënt.

We gaan **patiënten en naasten informeren** om tijdig hik te bespreken met hun zorgverlener(s) en de adviezen uit de richtlijn op te volgen.

Kernboodschappen

Kernboodschap zorgverleners

Hik komt niet vaak voor in de palliatieve fase, maar kan een grote impact hebben op de kwaliteit van leven van de patiënt. Het is daarom belangrijk om tijdig behandeling van de hik in te zetten.

Kernboodschap patiënten en naasten

Hik is een klacht die niet vaak voorkomt in de palliatieve fase, maar die wel vervelend kan zijn. Behandeling van deze klacht is mogelijk. Bespreek dit daarom met uw zorgverlener.

Middelen

De volgende activiteiten worden ondernomen om zorgverleners en patiënten te informeren. Wanneer het om een specifieke aanbeveling gaat, dan wordt dat aangegeven. Ook wordt de doelgroep benoemd. Daarbij wordt gecheckt of ook alle doelgroepen bediend worden.

Activiteit	Medium	Doelgroep	Doel	Wanneer	Wie
Publicatie van richtlijn	Pallialine en Richtlijndatabase	Alle zorgverleners	Faciliteren	Bij publicatie	IKNL
Nieuwsbericht met kernboodschap	IKNL.nl Palliaweb Nieuwsbrief IKNL Nieuwsbrief PZNL Nieuwsbrief Fibula	Alle zorgverleners	Informeren	Bij publicatie	IKNL communicatie i.s.m. procesbegeleider en werkgroep
Mailing/ nieuwsbericht met kernboodschap	Mail/nieuwsbericht	Stakeholders en organisaties die met de richtlijn de maken hebben.	Informeren	Bij publicatie	IKNL procesbegeleider en werkgroep
Bericht op social media	Twitter, LinkedIn	Alle zorgverleners	Informeren	Bij publicatie	IKNL communicatie i.s.m. procesbegeleider en werkgroep
Intern bericht IKNL	Sharepoint	Medewerkers IKNL	Informeren	Bij publicatie	IKNL procesbegeleider
Themapagina met tools, handvatten en informatie	Palliaweb	Alle zorgverleners	Educatie	Bij publicatie	IKNL procesbegeleider i.s.m. werkgroep en redactie Palliaweb
Samenvatting	PalliArts	Alle zorgverleners	Faciliteren	Bij publicatie	IKNL procesbegeleider i.s.m. werkgroep
Samenvattingskaart	Webshop IKNL.nl	Alle zorgverleners	Faciliteren	Bij publicatie	IKNL procesbegeleider en communicatie i.s.m. werkgroep
Medicatieoverzicht	Formularium op PalliArts	Artsen en apothekers	Faciliteren	Na publicatie	Werkgroep i.s.m. IKNL procesbegeleider
Casus met leerdoelen	Palliaweb	Te bepalen groep zorgverleners	Educatie	Bij publicatie	Werkgroep i.s.m. IKNL leren&praktijk
Patiënteninformatie	Overpalliatievezorg.nl	Patiënten en naasten	Informeren	Bij publicatie	Werkgroep i.s.m. IKNL procesbegeleider en PZNL
Presentatie	Congressen/ symposia Basispresentatie beschikbaar	Te bepalen groep zorgverleners	Educatie		IKNL procesbegeleider en communicatie i.s.m. werkgroep
Opname kennislacunes	Richtlijn	PALZON	Motiveren	Na publicatie	IKNL procesbegeleider
Artikelen	Publicatie in diverse beroepstijdschriften		Informeren	Na publicatie	Werkgroep / IKNL communicatie

Status

Dit communicatie- en implementatieplan is bijgewerkt tot 15 februari 2022. Dit communicatie- en implementatieplan zal tot de publicatie en daarna nog worden aangevuld en kunnen wijzigen.